

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Conservatorio Profesional de Música
Praza do Conservatorio, s/n 15011 A CORUÑA
Telf. 981 276 800 - Fax 981 276 767
cmus.profesional.coruna@edu.xunta.es
centros.edu.xunta.es/cmusprofesionalcorunha

PROGRAMA OFICIAL DA MATERIA DE

VIOLA

CURSO 2011-2012

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN	p.3
1. GRAO ELEMENTAL	p.4
1.1. 1º grao elemental	p.6
1.2. 2º grao elemental.....	p.10
1.3. 3º grao elemental.....	p. 15
1.4. 4º grao elemental.....	p. 20
2. GRAO PROFESIONAL	p. 25
2.1. 1º grao profesional.....	p. 27
2.2. 2º grao profesional.....	p. 31
2.3. 3º grao profesional.....	p. 35
2.4. 4º grao profesional.....	p. 39
2.5. 5º grao profesional.....	p. 43
2.6. 6º grao profesional.....	p. 49
3. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	p.54
4. A CLASE COLECTIVA.....	p.55
5.PROCEDEMENTOS PARA A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO	p.58
6. DESENVOLVEMENTO E RESULTADOS DÁ PROGRAMACIÓN.....	p.59
7. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS PROGRAMADAS POLO DEPARTAMENTO.....	p.59
8. PROBAS DE ACCESO AGAS O 1º CURSO DO GRAO ELEMENTAL.....	p.60
9. PREMIOS FIN DE GRAO.....	p. 67

INTRODUCCIÓN

A ley orgánica 2/2006 do 3 de maio, de Educación, establece no seu artigo 45 que as ensinanzas artísticas teñen coma finalidade proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música.

Grao elemental:

No artigo 48 preceptúa que as ensinanzas elementais de música terán as características e a organización que as administracións educativas determinen. Ditas características veñen dictadas no posterior decreto de 27 de Setembro de 2007.

A finalidade do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

Grao Profesional:

A lei orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación, establece no seu artigo 6.2 que o goberno fixará, en relación cos obxectivos, as competencias básicas, os contidos e os criterios de avaliación, os aspectos básicos do currículo que constitúen as ensinanzas mínimas. Asemade, a citada lei orgánica no capítulo VI do título I, fixa as características básicas das ensinanzas profesionais de música, dentro das ensinanzas artísticas.

A presente programación dá concreción a dito decreto a nivel de aula e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros do traballo de aula dos docentes deste departamento no Conservatorio Profesional de Música de A Coruña.

1. GRAO ELEMENTAL

A finalidade do grao elemental é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade necesaria que permita acceder ao grao profesional.

OBXECTIVOS XERÁIS

O grao elemental das ensinanzas de música terá como obxectivo contribuír a desenvolver nos alumnos as seguintes capacidades:

Adoptar unha posición corporal que permita a correcta colocación do instrumento e que favoreza o manexo do arco e a actividade da man esquerda así como a coordinación da man dereita.

Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento e saber utilizalas, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como de conxunto.

Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.

Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.

CONTIDOS XERÁIS

Entrenamento dunha correcta posición do instrumento e do arco: control muscular.

Traballo da produción do son: cordas ó aire, empregando todo o arco e distintas rexións deste.

Desenrolo do movemento do brazo dereito e do movemento perpendicular dos dedos, así como a coordinación entre ambos.

Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son.

Coñecemento dos golpes de arco básicos.

Estudio das posicións.

Estudio do vibrato como elemento de expresión musical.

Entrenamento permanente e progresivo da memoria.

Adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.

Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos distintos niveis (motivos, temas, períodos, seccións, etc.) para chegares a unha interpretación conscente e non intuitiva.

Selección progresiva en canto a grado de dificultade dos exercicios, estudos e obras do repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento da capacidade musical e técnica do alumno.

Práctica de conxunto.

Consideramos oportuno introducir a lectura a primeira vista e a improvisación dentro do grao elemental. É convinte que se leve a cabo principalmente nas prácticas de conxunto, instrumento ou coros.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN XERÁIS

Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión.

Memorizar e interpretar textos a primeira vista empregando a medida, afinación, articulación e fraseo axeitada ó seu contido.

Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumno para empregar o tempo, a articulación e a dinámica como elementos básicos da interpretación.

Descibir con posterioridade a unha audición os trazos característicos das obras escoitadas.

Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo e individual.

Interpretar en público como solista e de memoria obras representativas do seu nivel con seguridade e control da situación.

.Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ó mesmo tempo que escoita e se adapta ó resto de instrumentos e voces.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con

asiduidade.

1.1 1º GRAO ELEMENTAL

1.1.1 OBXECTIVOS:

Ser capaz de colocar o instrumento dun xeito correcto e adoptar unha posición que permita a mobilidade das articulacións de brazos, muñecas e dedos. Desenvolar os movementos propios do brazo dereito e man esquerda. Coordinar o movemento do arco co dos dedos da man esquerda.

Diferenciar distintos planos sonoros do instrumento: matización, pizzicato-arco, ligado- solto e saber aplicalos nas obras do nivel.

Ser capaz de distinguir entre afinación falsa e correcta, diferenciar diversos conceptos como agudo-grave, alto-baixo. Ser capaz de emitir sons afinados e entonar os exercicios.

Tocar e interpretar un repertorio formado por pezas populares e infantís, respetando o ritmo, coidando o son e o estilo da obra na medida do posible.

1.1.2 CONTIDOS:

Posición do instrumento : control muscular

Posición do corpo e do instrumento. Naturalidade e relaxación.

Suxeición do arco. Función de cada unha das articulacións dos dedos da man dereita.

Colocación do instrumento.

Colocación conxunta de arco e instrumento.

Articulación e posición do brazo dereito.

Posición da man esquerda, movemento dos dedos, articulacións e función.

Producción do son: cordas ó aire, empregando todo o arco e distintas rexións deste.

Movemento arco abaixo e arco arriba (simboloxía). Estudio dos cambios de dirección.

Utilización das catro cordas. Práctica dos cambios de corda.

Desenvolvemento do movemento do brazo dereito e do movemento perpendicular dos dedos, así como a coordinación entre ambos.

Coordinación das primeiras notas.

Dixitación.

Repartición do arco (arco enteiro, metade superior, inferior, metade do arco).

Desenrolo da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son.

Identificación de fallos no son.

Calidade constante na produción do mesmo.

Iniciación á afinación do instrumento.

Coñecemento dos golpes de arco básicos:

Detaché, Legato, Detaché-Legato, Legato ata catro notas, Dúas ligadas e dúas soltas. Combinacións.

Estudio das posicións: Coñecemento da primeira posición.

Entrenamento permanente e progresivo da memoria.

Memorización de pequenos fragmentos de ata catro compases.

Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces:

Regularidade diaria na práctica do estudo.

Estiramientos antes e despois da práctica.

Selección progresiva en canto ó grado de dificultade dos exercicios.

Repertorio progresivo de pezas infantís.

Escalas dunha octava (primeira posición completa).

Práctica de conxunto:

Pequenos dúos co profesor.

Tocar co pianista acompañante.

Clases colectivas do mesmo instrumento.

1.1.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN

POR CURSO:

Manter a atención e concentración necesarias na clase para aprender a traballar do xeito correcto, e repetilo no estudio individual na casa.

Memorizar e interpretar textos musicais, empregando correctamente dinámica, afinación, e fraseo axeitados ó seu contido.

Interpretar obras das programadas para o curso, de acordo cos criterios de estilo correspondentes.

Mostrar a capacidade de aprendizaxe progresivo individual, e demostralo nas audicións. Interpretar en público como solista e a ser posible de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación.

Asistir con asiduidade a ensaios co profesor pianista acompañante.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con asiduidade.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

1.1.4 PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIO

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será continúa.

Faránse audicións periódicas, tanto internas coma con público, de obrigada participación.

Valorarásense os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma os ensaios de xeito regular co profesor pianista acompañante.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á avaliación contínua e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación contínua:

Consistirá na interpretación de dúas escalas, dous estudos e dúas obras de diferentes estilos de entre as programadas para o curso.

1.1.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Propónse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

1.1.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar cinco estudos e tres obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da listas de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cántos estudos e obras interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 30 minutos. As obras que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante).

En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

1.1.7 RECURSOS DIDÁCTICOS:

ABRSM	Scales and studies
SUZUKI :	Suzuki Viola School, vol. I
H. CLASSENS :	L'Alto Classique, vol. A
E. MATEU :	La Viola Iniciación
B. VOLMER :	Bratschenschule, vol. I ata a páx. 42
O. SEVCIK :	Escola da técnica, op. 1. 1os ex.
O. SEVCIK :	Escola do arco, op. 2. 1os ex.
H.C.WORK:	Grand father`s clock
PAUL ROLLAND	Young Strings in Action. Sheila Nelson
S. FLETCHER	New tunes for strings
K&H COLLEDGE	Stepping Stones
S. APPLEBAUM	String Builder vol. 1
FROST&FISCHBACH	Artistry in strings vol.1
K&D BLACKWELL	Viola Time Joggers

1.1.8 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

É requisito que o alumno teña superados os obxectivos e contidos do curso no que está matriculado, e que o profesor considere que pode superar os do seguinte curso.

1.2 2º GRAO ELEMENTAL

1.2.1 OBXECTIVOS:

Acadar un bó contacto do arco coa corda sen que afecte á flexibilidade do movemento. Ampliar os movementos do brazo dereito e distribuír o arco por rexións.

Ser capaz de ampliar e utilizar os recursos dinámicos por planos sonoros. Iniciar o coñecemento doutros recursos sonoros e apicalos ás obras do curso.

Ser capaz de afinar todo tipo de intervalos no ámbito dunha posición fixa. Iniciar a afinación do instrumento. Ser capaz de afinar consoancias.

Interpretar obras do programa de memoria, respetando o seu fraseo, captando o

seu estilo e ampliando os seus recursos expresivos con términos que afecten ó tempo. Usar varias tonalidades.

1.2.2 CONTIDOS:

Posición do instrumento : control muscular

Bó equilibrio do instrumento con respecto ó corpo.

Aprender a sentir e controlar os movementos das distintas partes do corpo.

Producción do son: cordas ó aire, empregando todo o arco e distintas rexións deste.

Distribución do arco nas distintas rexións.

Dominio das catro cordas.

Modificacións sobre un mesmo son (reguladores, crescendos, diminuendos, etc.).

Desenvolvemento do movemento do brazo dereito e do movemento perpendicular dos dedos, así como a coordinación entre ambos.

Ampliación de todos os movementos do brazo dereito.

Desenrolo da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son.

Iniciación á afinación do instrumento.

Coñecemento dos golpes de arco básicos.

Legato hasta oito notas.

Combinacións de Detaché e Legato.

Legato entre dúas cordas.

Distintas fórmulas rítmicas.

Estudio das posicións.

Primeira posición completa.

Exercicios de familiarización con posicións altas da man esquerda

Escalas, arpexios (dúas octavas).

Entrenamento permanente e progresivo da memoria.

Memorización de pequenas obras e estudos.

Adquisición de hábitos de estudio correctos e eficaces.

Regularidade diaria na práctica do estudio.

Estiramientos antes e despois da práctica.

Aprender a estudar.

Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos distintos niveis, para chegar a unha interpretación conscente e non intuitiva.

Iniciación á comprensión de pequenas frases (catro compases) formas sinxelas, A - B - A e forma Rondó.

Ritardando ó final da obra

- Selección progresiva en canto ó grado de dificultade dos exercicios.

Exercicios sinxelos de mecánica

Obras do curso

Práctica de conxunto.

Dúos co profesor.

Tocar co pianista acompañante.

Clases colectivas do mesmo instrumento.

1.2.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

POR CURSO:

Manter a atención e concentración necesarias na clase para aprender a traballar do xeito correcto, e repetilo no estudio individual na casa.

Memorizar e interpretar textos musicais, empregando correctamente dinámica, afinación, e fraseo axeitados ó seu contido.

Interpretar obras das programadas para o curso, de acordo cos criterios de estilo correspondentes.

Mostrar a capacidade de aprendizaxe progresivo individual, e demostralo nas audicións.

Interpretar en público como solista e a ser posible de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación.

Asistir con asiduidade a ensaios co profesor pianista acompañante.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con asiduidade.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

1.2.4 PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIOS

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será contínua.

Faránse audicións periódicas, tanto internas coma con público, de obrigada participación.

Valoraránse os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma os ensaios de xeito regular co profesor pianista acompañante.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á avaliación contínua e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación contínua:

Consistirá na interpretación de dúas escalas, dous estudos e dúas obras de diferentes estilos de entre as programadas para o curso.

1.2.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Propónse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

1.2.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar cinco estudos e tres obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da listas de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cántos estudos e obras interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 30 minutos. As obras que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante).

En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

1.2.7 RECURSOS DIDÁCTICOS:

ABRSM	Scales and arpeggios
SUZUKI	Suzuki Viola School, vol. I y II
H. CLASSENS	L'Alto Classique, vol. A
E. MATEU	La Viola Iniciación
B. VOLMER	Bratschenschule, vol. I ata a páx. 42
O. SEVCIK	Escola da técnica, op. 1. 1os exercicios
O. SEVCIK	Escola do arco, op. 2. 1os exercicios
S. APPLEBAUM	String Builder vol.2
K&H COLLEDGE	Waggon Wheels
M. COHEN	Superstudies vol.1
FROST&FISCHBACH	Artistry in Strings vol. 1 e 2
K&D BLACKWELL	Viola Time Joggers

1.2.8 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

É requisito que o alumno teña superados os obxectivos e contidos do curso no que está matriculado, e que o profesor considere que pode superar os do seguinte curso.

1.3 3º GRAO ELEMENTAL

1.3.1. OBXECTIVOS:

Ampliar e coñecer os recursos dinámicos. Saber aplicarlos dentro das obras do nivel. Amosar calidade sonora e cuidado do son.

Ser capaz de tocar correctamente afinado. Afinar o instrumento. Ser capaz de afinar consonancias e disonancias. Demostrar capacidade para mellorar a calidade do son. Iniciar o estudio das posicións do nivel. Iniciar o estudio do vibrato.

Interpretar un repertorio básico de obras de diferentes estilos, respetando o seu estilo, fraseo e recursos expresivos. Tocar en varias tonalidades. Ser capaz de delimitar frases e marcar respiracións.

1.3.2 CONTIDOS:

Posición do instrumento e do arco: control muscular

Bó equilibrio do corpo respecto ó instrumento fronte a distintos movementos.

Sentir e controlar os movementos do brazo, así como notar a sensación de peso do arco para o seu dominio e control.

Producción do son.

Distribución do arco por rexións e paso dunhas a outras.

Inicio na práctica do pizzicato.

Exercitación dos cambios de corda, combinando diferentes cordas entre sí.

Desenvolvemento do movemento do brazo dereito e do movemento perpendicular dos dedos, así como a coordinación entre ambos.

Distintas combinacións rítmicas no brazo dereito para o desenvolvemento do mesmo.

Perfeccionamento da colocación da man esquerda. Articulación e velocidade

dos dedos. Coordinación das dúas mans.

Desenrolo da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son.

Cuidado do son nas distintas rexións do arco.

Coñecemento dos golpes de arco básicos.

Perfeccionamento do legato e detaché.

Iniciación ó martelé e staccato (principios).

Estudio das posicións.

1ª e 3ª posicións.

Iniciación á 2ª posición.

Vibrato como elemento de expresión musical.

Iniciación do vibrato.

Entrenamento permanente e progresivo da memoria.

Memorización das obras do repertorio.

Repetición dos fragmentos ata a súa memorización.

Identificar pequenos deseños como escalas, arpejos e progresións para a súa posterior repetición e memorización.

Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.

Ampliación do tempo de estudo diario.

Distribución do tempo de estudo.

Estiramientos antes e despois da práctica.

Programación do estudo.

Iniciación á comprensión das estruturas musicais nos distintos niveis para chegares a unha interpretación conscente e non intuitiva.

Formas (A - B - A).

Aprender a delimitar as frases e saber subdividilas en células e motivos.

Selección progresiva en canto ó grado de dificultade dos exercicios.

Exercicios de mecánica.

Escalas e arpejos.

Estudios do curso.

Obras do curso.

Práctica de conxunto.

Dúos co profesor.

Ensaíos co pianista acompañante.

Clases colectivas co mesmo instrumento.

1.3.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

POR CURSO:

Ademais dos criterios enunciados para os cursos 1º e 2º, incluiremos tamén:

Actuar como membro dun grupo e manifestar a capacidade de tocar ou cantar ó mesmo tempo que escoita e se adapta ó resto dos instrumentos ou voces.

Facer especial fincapé na interpretación de memoria.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

1.3.4 PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIOS

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será contínua.

Faránse audicións periódicas, tanto internas coma con público, de obrigada participación.

Valoraránse os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma os ensaios de xeito regular co profesor pianista acompañante.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á

avaliación continúa e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación continúa:

Consistirá na interpretación de dúas escalas, dous estudos e dúas obras de diferentes estilos de entre as programadas para o curso.

1.3.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Proponse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

1.3.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar cinco estudos e tres obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da listas de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cántos estudos e obras interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 30 minutos. As obras que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante).

En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

1.3.7 RECURSOS DIDÁCTICOS:

ABRSM

Scales and arpeggios

M. COHEN	Superstudies vol.2
B. VOLMER	Bratschenschule, vol. I e II
HOFFMANN	Estudios, op. 86
O. SEVCIK	Escola da técnica, op. 1
O. SEVCIK	Escola do arco, op. 2
NEIL MACKAY	Position changching for the viola
NEIL MACKAY	Easy position tunes for viola
ANDERSON&FROST	All for strings. Kjos Music Company
WOHLFAHRT	Primeiros estudos, op. 45
H. CLASSENS	L'Alto Classique, vol. B
W. FORBES	Chester music for viola, vol. 1
SUZUKI	Suzuki Viola School, vols. II e III
Ed. PETERS	Klassische Stücke, vol. I e II
S. APPLEBAUM	String Builder vol. 2 e 3
C. BOHM	Perpetual Motion
K&H COLLEDGE	Fast Forward
FROST&FISCHBACH	Artistry in strings vol.2
K&D BLACKWELL	Viola Time Runners
O. RIEDING	Concerto en Re Maior
F. KÜCHLER	Concertino en Sol Maior
Sonatas barrocas (enteiras ou só algúns movementos)	

1.3.8 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

É requisito que o alumno teña superados os obxectivos e contidos do curso no que está matriculado, e que o profesor considere que pode superar os do seguinte curso.

1.4. 4º GRAO ELEMENTAL

1.4.1 OBXECTIVOS:

Acadar flexibilidade nos movementos da muñeca, dedos da man dereita e esquerda. Acadar un correcto xeito de pisar en dobre corda e acordes sinxelos. Ser capaz de apoiar con movementos do corpo tanto recursos rítmicos como expresivos sen alterar a posición nin a flexibilidade do movemento.

Utilizar e administrar principalmente todos os recursos dinámicos. Ampliar e completar o coñecemento dos golpes de arco básicos. Ser capaz de tocar dobres cordas e acordes sinxelos en obras de nivel. Ser capaz de distinguir e usar sons armónicos e naturais. Utilizar outros recursos sonoros nas obras do conxunto. Iniciar coñecementos na grafía contemporánea.

Ser capaz de tocar principalmente afinado e amosar control do instrumento. Ser quen de utilizar recursos para mellorar a calidade sonora. Ser capaz de tocar nas catro primeiras posicións con cambios. Usar o vibrato coma elemento expresivo.

Interpretar un repertorio básico de grao elemental con ó menos tres estilos diferentes, sendo posible de memoria. Ser capaz de poñer arcos básicos, delimitar frases, marcar respiracións e recoñecer estruturas básicas.

1.4.2 CONTIDOS:

Posición do instrumento e do arco : control muscular

Flexibilidade dos dedos da man dereita.

Bó equilibrio do instrumento respecto ó corpo.

Producción do son.

Distribución do arco.

Exercicios para os cambios de corda. Inicio do bariolaxe.

Perfeccionamento do pizzicato, cunha boa obtención do son do mesmo.

Desenrolo do movemento do brazo dereito e do movemento perpendicular dos dedos, así como a coordinación entre ambos.

Perfeccionamento na articulación e velocidade dos dedos da man esquerda.

Coordinación das dúas mans.

Desenrolo da sensibilidade auditiva.

Bó son en todas as rexións do arco.

Coñecemento dos golpes de arco básicos.
Detaché en distintas rexións do arco.
Legato.
Perfeccionamento do martelé e do staccato.
Estudio das posicións.
Primeira e terceira posicións.
Perfeccionamento da segunda posición. Iniciación á 4ª posición.
Vibrato como elemento de expresión musical.
Perfeccionamento do vibrato con calidade e expresión.
Entrenamento progresivo da memoria.
Repetición de pequenos fragmentos ata a súa memorización.
Memorización de obras.
Identificación de pequenos deseños como escalas, arpexios, para a súa posterior memorización.
Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces.
Distribución do tempo e forma de estudo.
Quecemento e programación.
Ampliación do tempo de estudo.
Estudiar cun obxectivo determinado. Aprender a estudar.
Iniciación á comprensión das estruturas musicais.
Aprender a delimitar as frases e o seu carácter.
Formas (A - B – A, etc...).

Concertos.
Selección progresiva en canto ó grado de dificultade dos exercicios, estudos e obras do repertorio.
Exercicios de mecánica.
Escalas e arpexios.
Acordes sinxelos de tres cordas.
Iniciación á dobre corda.
Iniciación ó estudo dos cromatismos.
Estudios.

Obras do curso.
Práctica de conxunto.
Dúos co profesor.
Práctica co pianista acompañante.
Clases colectivas co mesmo instrumento.
Práctica de orquestra.

1.4.3. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

POR CURSO:

Ademais dos criterios enunciados para os cursos anteriores, incluiremos tamén: Interpretar individualmente en público e sendo posible de memoria repertorio do curso empregando correctamente medida, afinación, dinámica, fraseo e forma con criterios evidentes de estilo, seguridade e control da situación.

Amosar a capacidade de aprendizaxe progresivo tanto en obras como en exercicios e demostralo en sucesivas audicións.

Ser capaz de descubrir os rasgos dunha obra en canto a carácter, forma e, no posible, estilo.

Actuar como membro dun grupo adaptándose ó resto das voces. Ser capaz de dar entradas. Ser capaz de tocar e escoitar ó mesmo tempo.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes.

1.4.4 PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIOS

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será continua.

Faránse audicións periódicas, tanto internas coma con público, de obrigada participación.

Valoraránse os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma os ensaios de xeito regular co profesor pianista acompañante.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á avaliación continua e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

- Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación continua:

Consistirá na interpretación de dúas escalas, tres estudos e tres obras de diferentes estilos de entre as programadas para o trimestre correspondente.

1.4.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Propónse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

1.4.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar cinco estudos e tres obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da listas de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cuántos estudos e obras interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 30 minutos. As obras que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante).

En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

1.4. 7 RECURSOS DIDÁCTICOS

B. VOLMER	Bratschenschule, vol. I e II
HOFFMANN	Estudios, op. 86
O. SEVCIK	Escola da técnica, op. 1
O. SEVCIK	Escola do arco, op. 2
NEIL MACKAY	Position changing for the viola
NEIL MACKAY	Easy position tunes for viola
ANDERSON&FROST	All for strings. Kjos Music Company
WOOHLFAHRT	Primeiros estudos, op. 45
H.SITT	Practical viola method, Carl Fischer
H.SITT	12 etudes op. 32
H. CLASSENS	L'Alto Classique, vol. B y C
W. FORBES	Chester music for viola, vol. 1
SUZUKI	Suzuki Viola School, vol. III e IV
Ed. PETERS	Klassiche Stücke, vol. I e II
I. PLEYEL	6 Duetos Op. 8. para duas violas. IMC
B. BARTOK	44 Dúos para duas violas.
ABRSM	Scales and arpeggios
K&H COLLEDGE	Shooting Stars
GRETCHANINOFF	In aller frühe
F. KÜCHLER	Concertino en Sol Maior
O. RIEDING	Concerto en Re Maior
M. COHEN	Technique takes off
J. HAYDN (Pitiagorsky)	Divertimento en Do
J. JONES	Three Pieces
ROCHE&DOURY	Concertinetos 3 e 4
B. MARCELLO	Sonata en Sol M. IMC
B. MARCELLO	Sonata en Do M. IMC
A. VIVALDI	Sonata en mi menor. IMC

H. FIOCCO

Allegro. Bosworth

J.P.PEPUSCH

Sonata en re menor. Schott

G.P.TELEMANN

Concerto en Sol M

2. GRAO PROFESIONAL

OBXECTIVOS XERÁIS:

O ensino dos instrumentos de corda no grado medio terá como obxectivo contribuír a desenrolar nos alumnos as capacidades seguintes:

Interpretar un repertorio que inclua obras representativas das diferentes épocas e estilos dunha dificultade de acordo con este nivel.

Aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para solucionar cuestións relativas á interpretación como: dixitación, articulación, fraseo, etc.

Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes nos distintos períodos da historia da música instrumental, especialmente as referidas a escritura rítmica e ornamentación.

Practicar a música de conxunto, en formacións camerísticas de distinta índole e desempeñando papel de solista con orquestra en obras de dificultade media, desenrolando así a interdependencia dos cometidos.

CONTIDOS XERÁIS:

Continuación do traballo sobre os cambios de posición.

Dobres cordas e acordes de tres e cuatro notas.

Desenrolo da velocidade.

Perfeccionamiento de todas as arcadas.

Armónicos naturais e artificiais

Traballo da polifonía.

A calidade sonora: cantáble e afinación.

O fraseo e a súa adecuación os diferentes estilos.

Profundización no estudo da dinámica e precisión na realización das diferentes indicacións que a ela se refiren e do equilibrio dos niveis e calidades de sonido resultantes.

Iniciación á interpretación da música contemporánea e ó coñecemento das súas graffías e efectos. Estudo do repertorio propio de este nivel.

Adiestramiento progresivo e permanente da memoria.

Práctica da lectura a vista.

Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de maneira crítica as características das diferentes versións.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN XERÁIS:

Utilizar o esforzo muscular e a respiración adecuadas ás esixencias da execución instrumental. Avaliáse o dominio da coordinación motriz e o equilibrio entre os esforzos musculares indispensables e o grao de relaxación necesaria para evitar crispacións que conducen a unha perda de control.

Amosar o dominio de estudos e obras sen separar os elementos técnicos dos musicais.

Amosar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.

Interpretar obras de distintas épocas e estilos como solista e en grupo.

Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios do estilo correspondente.

Mostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das márxes de flexibilidade que permita o texto musical.

Mostrar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.

Presentar en público un programa adaptado ó seu nivel amosando capacidade comunicativa e calidade artística. Avalía a capacidade de autocontrol e o grao de madurez da súa personalidade artística.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con

asiduidade.

2.1. 1º GRAO PROFESIONAL

2.1.1 OBXECTIVOS:

Ser capaz de interpretar obras musicais do nivel correspondente en público con fluidez e naturalidade.

Eliminar malos hábitos e posturas que imposibiliten a práctica instrumental.

Fomentar o estudo diario con criterio propio por parte do alumno.

Avanzar no coñecemento da técnica do instrumento nas súas múltiples facetas.

Potenciar o desenvolvemento auditivo e da memoria.

2.1.2 CONTIDOS:

Desenvolvemento dun programa de repertorio do nivel do curso, no que figure unha obra para viola soa, un concerto ou sonata, dúas pezas u obras curtas con acompañamento de piano e unha peza a duo, trio ou cuarteto con outra viola.

Maduración deste repertorio por medio do traballo con piano e audicións.

Desenvolvemento do control dos movementos e perfeccionamento técnico (sincronización, respiración, coordinación).

Traballo dos golpes de arco e da produción do son. Se traballará segundo as necesidades do alumno, aplicando toda a paleta de estudos e metodoloxía posible e programada (fundamentalmente martellé, staccato, spiccato, sonfillé, e notas tenidas).

Traballo sobre a técnica da man esquerda e os seus recursos: vibrato mediante exercicios, dobres cordas, cambios de posición, dicitación e mecanismo, cun especial interese na afinación.

2.1.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

POR CURSO:

Avaliaráse a asistencia a clase tomando como base a evolución técnica do

alumno a medida que o curso vaia desenvolvéndose, así como os seus progresos en canto á parte artística e de creatividade musical. A avaliación é contínua.

Teráse en conta á hora de avaliar a súa participación nas distintas audicións públicas que teñan lugar no centro, sempre e cando o alumno esté preparado e teña o nivel técnico desexado para a súa participación nas mesmas. Analizaráse e comentarase o resultado artístico obtido nelas.

Se avaliarán positivamente as aportacións feitas polo alumno na clase, así como a súa actitude e inquietudes musicais, gañas, e espírito de traballo.

Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos e contidos establecidos na programación.

O alumno deberá asistir con asiduidade a ensaios co profesor pianista acompañante.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con asiduidade.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes, cun mínimo de seis ensaios co pianista acompañante.

2.1.4 PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIOS

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será continua.

Faránse audicións periódicas, tanto de aula coma públicas, de obrigada participación.

Valoraránse os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma a asistencia regular a ensaios co profesor pianista acompañante.

No sexto curso o alumno dará un recital de final de grao.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á avaliación continua e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

- Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación continua:

Consistirá na interpretación dúas escalas, tres estudos e tres obras de diferentes estilos de entre as programadas para o curso.

2.1.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Propónse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

2.1.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar seis estudos e todas as obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da lista de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cuántos estudos e obras interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 45 minutos. As obras

que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante).

En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

2.1. 7 RECURSOS DIDÁCTICOS:

Técnica e estudos

E. MATEU	Escalas
O. SEVCIK	Op. 1, partes 1 e 2, op. 8
SCHRADIECK	Mecanismo
D. ALARD	Vol. 2
B. VOLMER	Vol. 2 ata a páxina 65
H. SITT	Praktische bratschenchule
H. SITT	12 estudos (1ª - 3ª pos.)
A. MATZ	Intonationsstudien
ABRSM	Scales and arpeggios

Obras

SUZUKI	Suzuki Viola School, vol. III, IV
MARCELLO	Sonata en Do M
MARCELLO	Sonata en Mi m
TELEMANN	Concerto en Sol M
TELEMANN	Concerto en Sol M para dúas violas
J.S. BACH	Suite nº 1
C.P.E. BACH	Sonata
H. ECCLES	Sonata
H. SITT	Album leaves
KALLIWODA	6 nocturnos
B. BARTOK	44 Dúos para dúas violas.
M. CORRETTE	2 Sonatas e Minueto para dúas violas
M. CORRETTE	Sonata en Si b Maior
ABRSM	New Pieces for viola, vol 2

F. BRIDGE

4 pezas para viola e piano

HAYDN

Divertimento

2.1.8 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

É requisito que o alumno teña superados os obxectivos e contidos do curso no que está matriculado, e que o profesor considere que pode superar os do seguinte curso.

2.2. 2º GRAO PROFESIONAL

2.2.1 OBXECTIVOS:

Ser capaz de interpretar obras musicais do nivel correspondente en público con fluidez e naturalidade.

Eliminar malos hábitos e posturas que imposibiliten a práctica instrumental.

Fomentar o estudo diario con criterio propio por parte do alumno.

Avanzar no coñecemento da técnica do instrumento nas súas múltiples facetas.

Potenciar o desenvolvemento auditivo e da memoria.

2.2.2 CONTIDOS:

Desenvolvemento dos contidos enunciados no primer curso coa finalidade de maduralos e afianzalos no alumno do xeito máis riguroso, xa que concernen aspectos da técnica instrumental de vital importancia para o futuro do estudante de música que por outra banda serían difíciles de asimilar e interiorizar no transcurso dun ano académico.

2.2.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

Avaliaráse a asistencia a clase tomando como base a evolución técnica do alumno a medida que o curso vaia desenvolvéndose, así como os seus progresos en canto á parte artística e de creatividade musical. A avaliación é

contínua.

Teráse en conta á hora de avaliar a súa participación nas distintas audicións públicas que teñan lugar no centro, sempre e cando o alumno esté preparado e teña o nivel técnico desexado para a súa participación nas mesmas. Analizaráse e comentaráse o resultado artístico obtido nelas.

Se avaliarán positivamente as aportacións feitas polo alumno na clase, así como a súa actitude e inquietudes musicais, gañas, e espírito de traballo.

Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos e contidos establecidos na programación.

O alumno deberá asistir con asiduidade a ensaios co profesor pianista acompañante.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con asiduidade.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes, cun mínimo de seis ensaios co pianista acompañante.

2.2.4 PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIOS

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será contínua.

Faránse audicións periódicas, tanto de aula coma públicas, de obrigada participación.

Valoraránse os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma a asistencia regular a ensaios co profesor pianista acompañante.

No sexto curso o alumno dará un recital de final de grao.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á avaliación contínua e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

- Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación contínua:

Consistirá na interpretación dúas escalas, tres estudos e tres obras de diferentes estilos de entre as programadas para o curso.

2.2.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Propónse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

2.2.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar seis estudos e todas as obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da lista de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cuántos estudos e obras interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 45 minutos. As obras que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante). En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

2.2.7 RECURSOS DIDÁCTICOS:

Técnica e estudos

E. MATEU

Escalas

O. SEVCIK	Op. 1, parte 1, op. 2 parte 1, op. 8
SCHRADIECK	Mecanismo
D. ALARD	Vol. 2
B. VOLMER	Vol. 2 ata a páxina 65
H. SITT	Praktische bratschenchule
H. SITT	12 estudos (1ª - 3ª pos.)
A. MATZ	Intonationsstudien
ABRSM	Scales and arpeggios
Obras	
MARCELLO	Sonata en Do M, sonata en mi m
TELEMANN	Concerto en sol M
TELEMANN	Concerto en Sol M para duas violas
J.S. BACH	Suites nº 1 e 2
C.P.E. BACH	Sonata
H. ECCLES	Sonata
H. SITT	Album leaves
KALLIWODA	6 nocturnos
B. BARTOK	44 Dúos para duas violas.
M. CORRETTE	2 Sonatas e Minueto para duas violas
M. CORRETTE	Sonata en Si b Maior
ABRSM	New Pieces for viola, vol 2
F. BRIDGE	4 pezas para viola e piano
HAYDN	Divertimento

2.2.8 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

É requisito que o alumno teña superados os obxectivos e contidos do curso no que está matriculado, e que o profesor considere que pode superar os do seguinte curso.

2.3. 3º GRAO PROFESIONAL

2.3.1 OBXECTIVOS:

Ser capaz de interpretar obras musicais do nivel correspondente en público con fluidez e naturalidade.

Buscar a naturalidade como elemento indispensable para a práctica instrumental.

Fomentar o estudio diario con criterio propio por parte do alumno.

Avanzar no coñecemento da técnica e da historia do instrumento nas súas múltiples facetas.

Potenciar o desenvolvemento auditivo e da memoria.

Tomar control dos movementos físicos, así como da respiración.

Coñecer e afondar no deseño da frase e dos diferentes estilos musicais.

2.3.2 CONTIDOS:

Desenvolvemento dun programa de repertorio do nivel do curso, no que figure unha obra para viola soa, un concerto ou sonata, dúas pezas ou obras curtas con acompañamento de piano e unha peza a duo, trio ou cuarteto con outras violas.

Maduración deste repertorio por medio do traballo con piano e audicións.

Desenvolvemento do control dos movementos e perfeccionamento técnico (memoria, anticipación de movementos, independencia das articulacións, cortar as ataduras visuais e potenciar as auditivas e sensoriais).

Traballo dos golpes de arco e da produción do son. Se traballará segundo as necesidades do alumno, aplicando toda a paleta de estudos e metodoloxía posible e programada (fundamentalmente sautillé, spiccato, rebotes, bariolage e notas tenidas).

Traballo sobre a técnica da man esquerda e os seus recursos: dobres cordas, afinación, cambios de posición, dixitación e mecanismo, acordes, etc.

2.3.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

Avaliaráse a asistencia a clase tomando como base a evolución técnica do alumno a medida que o curso vaia desenvolvéndose, así como os seus progresos en canto á parte artística e de creatividade musical. A avaliación é contínua.

Teráse en conta á hora de avaliar a súa participación nas distintas audicións públicas que teñan lugar no centro, sempre e cando o alumno esté preparado e teña o nivel técnico desexado para a súa participación nas mesmas. Analizaráse e comentaráse o resultado artístico obtido nelas.

Se avaliarán positivamente as aportacións feitas polo alumno na clase, así como a súa actitude e inquietudes musicais, gañas, e espírito de traballo.

Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos e contidos establecidos na programación.

O alumno deberá asistir con asiduidade a ensaios co profesor pianista acompañante.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con asiduidade.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes, cun mínimo de seis ensaios co pianista acompañante.

2.3.4 PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIOS

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será continua.

Faránse audicións periódicas, tanto de aula coma públicas, de obrigada participación.

Valoraránse os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma a asistencia regular a ensaios co profesor pianista acompañante.

No sexto curso o alumno dará un recital de final de grao.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á avaliación continua e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

- Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación continua:

Consistirá na interpretación dúas escalas, tres estudos e tres obras de diferentes estilos de entre as programadas para o curso.

2.3.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Propónse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

2.3.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar seis estudos e todas as obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da lista de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cuántos estudos e obras interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 45 minutos. As obras

que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante).

En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

2.3.7 RECURSOS DIDÁCTICOS:

Técnica e estudos

FLESH	Escalas
C. LEQUIEN	Escalas
O. SEVCIK	Op. 1, 2 e 8
SCHRADIECK	Mecanismo
D. ALARD	Vol. 2
D. ALARD	15 estudos caprichosos
KREUTZER	42 estudos
CAMPAGNOLI	41 caprichos
H. SITT	Praktische bratschenchule
H. SITT	12 estudos, vol. 2
A. MATZ	Intonationsstudien

Obras

HAENDEL	Concerto en si m
TELEMAN	12 Fantasías
J.C. BACH	Concerto en do m
J.S. BACH	Suite nº 2
WIENIAWSKI	Reverie
F. LISZT	Romance oubliée
ROSEMARY-SILVERSTEIN	Elexía
RACHMANINOFF	Vocalise
J.B. VANHAL	Sonata Mi b Maior
L. BERKELEY	Sonata re m
B. HUMMEL	Pequena suite

J. DURÁN	4 romanzas sen palabras
B. CASABLANCAS	Poema
C. COLOMER	Como un lamento
I. HANDOSHKIN	Concerto en Do M
R. ALÍS	Balada de las cuatro cuerdas
H. SITT	Romance op. 72
ACCOLAY	Concerto nº 1

2.3.8 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

É requisito que o alumno teña superados os obxectivos e contidos do curso no que está matriculado, e que o profesor considere que pode superar os do seguinte curso.

2.4 4º GRAO PROFESIONAL

2.4.1 OBXECTIVOS:

Ser capaz de interpretar obras musicais do nivel correspondente en público con fluidez e naturalidade.

Buscar a naturalidade como elemento indispensable para a práctica instrumental.

Fomentar o estudo diario con criterio propio por parte do alumno.

Avanzar no coñecemento da técnica do instrumento nas súas múltiples facetas.

Potenciar o desenrolo auditivo e da memoria.

Tomar control dos movementos físicos, así como da respiración.

Coñecer e afondar no deseño da frase e dos diferentes estilos musicais.

2.4.2 CONTIDOS:

Desenvolvemento dos contidos enunciados no anterior curso coa finalidade de maduralos e afianzalos no alumno do xeito máis riguroso, xa que concernen

aspectos da técnica instrumental de vital importancia para o futuro do estudante de música, que por outra banda serían difíciles de asimilar e interiorizar no transcurso dun ano académico.

2.4.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

Avaliaráse a asistencia a clase tomando como base a evolución técnica do alumno a medida que o curso vaia desenvolvéndose, así como os seus progresos en canto á parte artística e de creatividade musical. A avaliación é contínua.

Teráse en conta á hora de avaliar a súa participación nas distintas audicións públicas que teñan lugar no centro, sempre e cando o alumno esté preparado e teña o nivel técnico desexado para a súa participación nas mesmas. Analizaráse e comentarase o resultado artístico obtido nelas.

Se avaliarán positivamente as aportacións feitas polo alumno na clase, así como a súa actitude e inquietudes musicais, gañas, e espírito de traballo.

Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos e contidos establecidos na programación.

O alumno deberá asistir con asiduidade a ensaios co profesor pianista acompañante.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con asiduidade.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes, cun mínimo de seis ensaios co pianista acompañante.

2.4.4 PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIOS

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será continúa.

Faránse audicións periódicas, tanto de aula coma públicas, de obrigada participación.

Valoraránse os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma a asistencia regular a ensaios co profesor pianista acompañante.

No sexto curso o alumno dará un recital de final de grao.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á avaliación continúa e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

- Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación continúa:

Consistirá na interpretación dúas escalas, tres estudos e tres obras de diferentes estilos de entre as programadas para o curso.

2.4.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Propónse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

2.4.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar seis estudos e todas as obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da lista de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a

vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cántos estudos e obras interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 45 minutos. As obras que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante).

En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

2.4.7 RECURSOS DIDÁCTICOS:

Técnica e estudos

FLESH	Escalas
C. LEQUIENN	Escalas
SEVCIK	Op. 1, 2 e 8
SCHRADIECK	Mecanismo
D. ALARD	Vol. 2
D. ALARD	15 estudos caprichosos
KREUTZER	42 estudos
CAMPAGNOLI	41 caprichos
H. SITT	Praktische bratschenchule
H. SITT	12 estudos, vol. 2
A. MATZ	Intonationsstudien

Obras

TELEMAN	12 Fantasías
HAENDEL	Concerto en si m
J.C. BACH	Concerto en do m
J.S. BACH	Suites nº 2 e 3
J. SCHUBERT	Concerto en Do M.
HUMMEL	Fantasía
H. WIENIAWSKI	Reverie
ROSEMARY-SILVERSTEIN	Elexía
RACHMANINOFF	Vocalise

J.B. VANHAL	Sonata Mi b Maior
L. BERKELEY	Sonata re m
B. HUMMEL	Pequena suite
J. DURÁN	4 romanzas sen palabras
B. CASABLANCAS	Poema
C. COLOMER	Como un lamento
I. HANDOSHKIN	Concerto en Do M
R. ALÍS	Balada de las cuatro cuerdas
H. SITT	Romance op. 72

2.4.8 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

É requisito que o alumno teña superados os obxectivos e contidos do curso no que está matriculado, e que o profesor considere que pode superar os do seguinte curso.

2.5. 5º GRAO PROFESIONAL

2.5.1 OBXECTIVOS:

Ser capaz de interpretar obras musicais do nivel correspondente en público con fluidez e naturalidade.

Buscar a naturalidade como elemento indispensable para a práctica instrumental.

Amosar claro dominio e coñecemento da técnica do instrumento nas súas múltiples facetas.

Ser capaz de interpretar pezas musicais do nivel de memoria.

Controlar os movementos físico-técnicos da execución rincip para así poder dotala da creatividade e musicalidade necesarias.

Coñecer e afondar no deseño da frase e dos diferentes estilos musicais.

2.5.2 CONTIDOS:

Desenvolvemento dun programa de repertorio do nivel do curso, no que figure

unha obra para viola soa, un concerto ou sonata e ó menos dúas pezas ou obras curtas con acompañamento de piano.

Maduración deste repertorio por medio do traballo con piano e audicións (preparación escénica e mentalización para a proba de acceso a grao superior).

Desenrolo do control dos movementos e perfeccionamento técnico (memoria, anticipación de movementos, independencia das articulacións, cortar as ataduras visuais e potenciar as auditivas e sensoriais).

Traballo dos golpes de arco e da produción do son. Se traballará segundo as necesidades do alumno, aplicando toda a paleta de estudos e metodoloxía posible e programada. (Sautillé, spiccato, acordes de tres e catro notas, bariolage, parlando, o bó legato e notas tenidas fundamentalmente, introducción ós golpes de arco de nivel superior spiccato e staccato volantes, etc.).

Traballo sobre a técnica da man esquerda e os seus recursos: dobres cordas, afinación, cambios de posición, dixitación e mecanismo, acordes, etc.

2.5.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN:

Avaliaráse a asistencia a clase tomando como base a evolución técnica do alumno a medida que o curso vaia desenvolvéndose, así como os seus progresos en canto á parte artística e de creatividade musical. A avaliación é contínua.

Avaliaráse o compromiso que o alumno adquira como consecuencia da súa formación personal e musical, valorándose unha continuidade nos seus estudos e a un suposto acceso a grao superior.

Teráse en conta á hora de avaliar a súa participación nas distintas audicións públicas. Analizaráse e comentarase o resultado artístico obtido nelas.

Se avaliarán positivamente as aportacións feitas polo alumno na clase, así como a súa actitude e inquietudes musicais, gañas, e espírito de traballo.

Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos e contidos establecidos na programación.

O alumno deberá asistir con asiduidade a ensaios co profesor pianista acompañante.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con asiduidade.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes, cun mínimo de seis ensaios co pianista acompañante.

2.5.4 PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIOS

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será contínua.

Faránse audicións periódicas, tanto de aula coma públicas, de obrigada participación.

Valoraránse os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma a asistencia regular a ensaios co profesor pianista acompañante.

No sexto curso o alumno dará un recital de final de grao.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á avaliación contínua e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

- Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación contínua:

Consistirá na interpretación dúas escalas, tres estudos e tres obras de diferentes estilos de entre as programadas para o curso.

2.5.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Propónse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

2.5.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar seis estudos e todas as obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da lista de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cuántos estudos e obras interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 45 minutos. As obras que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante).

En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

2.5.7. RECURSOS DIDÁCTICOS:

Técnica e estudos

FLESH	Escalas
C. LEQUIENN	Escalas
O. SEVCIK	Op. 1, 2, 8 e 9
SCHRADIECK	Mecanismo
D. ALARD	Vol. 2
D. ALARD	15 estudos caprichosos
KREUTZER	42 estudos
CAMPAGNOLI	41 caprichos
HOFFMEISTER	12 estudos
H. SITT	Praktische bratschenchule

H. SITT	12 estudios, vol. 2
A. MATZ	Intonationsstudien
L. FUCHS	15 estudios característicos para viola

Obras

TELEMAN	12 Fantasías
BENDA	Concerto en fa M
VANHAL	Concerto en do M
J. SCHUBERT	Concierto en Do M.
J.C. BACH	Concerto en do m
F.A.HOFFMEISTER	Concerto en Re M
F.A.HOFFMEISTER	Concerto en Si b M
A. STAMITZ	Concerto nº 3 en Sol M
A. STAMITZ	Concerto nº 2 en Fa M
K. STAMITZ	Concerto en Re M
D. von DITTERSDORF	Sonata en Mi b M
D. von DITTERSDORF	Andantino
D. von DITTERSDORF	Concerto en Fa M
ZELTER	Concerto en Mi b M
J.S. BACH	Suites nº 2 e 3 para viola sola
J.S. BACH	Concerto nº 6 Brandeburgo
GLAZUNOV	Elexía
HINDEMITH	Meditation
HINDEMITH	Trauermusik
FAURÉ	Elexía
M. BRUCH	Romanza
SCHUMANN	3 romanzas
SCHUMANN	Adagio & Allegro
G. JACOB	Variations
E. KREUZ	Sonata
R. CLARKE	Passacaglia

J. SIBELIUS	Rondó
L.A. LE BEAU	3 pezas op.26
E. BLOCH	Meditación e procesional
HUMMEL	Fantasia
HUMMEL	Sonata
BRITTEN	Elexía
BRITTEN	Reflections
E. CARTER	Elegy
ENESCO	Concertpiece
M. GLINKA	Sonata en re m
R. VAUGHAN WILLIAMS	Romance
X. MONTSALVATGE	Pregaria a Santiago
A. BUSCH	Suite para viola sola
R. LAMOTE DE GRIGNON	Scherzino
LL. BENEJAM	Sonata Moments Musicals

2.5.8 CRITERIOS PARA A CONCESIÓN DE AMPLIACIÓN DE MATRÍCULA

É requisito que o alumno teña superados os obxectivos e contidos do curso no que está matriculado, e que o profesor considere que pode superar os do seguinte curso.

2.6. 6º GRAO PROFESIONAL

2.6.1 OBXECTIVOS:

Ser capaz de interpretar obras musicais do nivel correspondente en público con fluidez e naturalidade.

Buscar a naturalidade como elemento indispensable para a práctica instrumental.

Amosar claro dominio e coñecemento da técnica do instrumento nas súas múltiples facetas.

Ser capaz de interpretar pezas musicais do nivel de memoria.

Controlar os movementos físico-técnicos da execución para así poder dotala da creatividade e musicalidade necesarias.

Coñecer e afondar no deseño da frase e dos diferentes estilos musicais.

2.6.2 CONTIDOS:

Continuación do traballo sobre os cambios de posición.

Dobres cordas e acordes de tres e cuatro notas.

Desenrolo da velocidade.

Perfeccionamiento de todas as arcadas.

Armónicos naturais e artificiais

Traballo da polifonía.

A calidade sonora: cantáble e afinación.

O fraseo e a súa adecuación os diferentes estilos.

Profundización no estudio da dinámica e precisión na realización das diferentes indicaciones que a ela se refiren y do equilibrio dos niveis e calidades de sonido resultantes.

Iniciación á interpretación da música contemporánea e ó conocimiento das súas graffías y efectos. Estudio do repertorio propio de este nivel.

Adiestramiento progresivo e permanente da memoria.

Práctica da lectura a vista.

Audicions comparadas de grandes intérpretes para analizar de maneira crítica as características das diferentes versiones.

Desenvolvemento dos contidos enunciados no anterior curso coa finalidade de maduralos e afianzalos no alumno do xeito máis riguroso, xa que concernen aspectos da técnica instrumental de vital importancia para o futuro do estudante de música que por outra banda serían materialmente imposibles de assimilar e

interiorizar no transcurso dun ano académico

2.6.3 CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Avaliaráse a asistencia a clase tomando como base a evolución técnica do alumno a medida que o curso vaia desenvolvéndose, así como os seus progresos en canto á parte artística e de creatividade musical. A avaliación é contínua.

Avaliaráse o compromiso que o alumno adquira como consecuencia da súa formación personal e musical de cara a unha continuidade nos seus estudos e a un suposto acceso a grao superior.

Teráse en conta á hora de avaliar a súa participación nas distintas audicións públicas. Analizaráse e comentarase o resultado artístico obtido nelas.

Se avaliarán positivamente as aportacións feitas polo alumno na clase, así como a súa actitude e inquietudes musicais, gañas, e espírito de traballo.

Correspondencia entre as capacidades adquiridas polo alumno e os obxectivos e contidos establecidos na programación.

O alumno deberá asistir con asiduidade a ensaios co profesor pianista acompañante.

Participar nas Audicións técnicas internas e nas Audicións públicas con asiduidade.

POR TRIMESTRE:

O mínimo esixible consistirá na correcta execución na clase e nas Audicións dun tercio do repertorio tanto técnico (escalas, estudos, exercicios) como musical que se fixou de xeito individual co alumno a principio do curso, atendendo ós criterios de avaliación xerais do curso detallados antes, cun mínimo de seis ensaios co pianista acompañante.

2.6.4 PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

ORDINARIOS

A asistencia a clase é obrigatoria

A avaliación será continua.

Faránse audicións periódicas, tanto de aula coma públicas, de obrigada participación.

Valoraránse os exercicios, estudos e obras programadas para o curso, así coma a asistencia regular a ensaios co profesor pianista acompañante.

No sexto curso o alumno dará un recital de final de grao.

ALTERNATIVOS

De acordo coa normativa do centro, en caso de catro ou máis faltas de asistencia inxustificadas ó longo do curso, o alumno perderá o dereito á avaliación continua e terá que facer unha proba de aptitude ó final do trimestre.

- Exames para alumnos que perderon o dereito á avaliación continua:

Consistirá na interpretación dúas escalas, tres estudos e tres obras de diferentes estilos de entre as programadas para o curso.

2.6.5 MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Propónse que os alumnos que precisan medidas de recuperación poidan asistir coma ouvintes ás clases de compañeiros do mesmo curso.

Exames de recuperación.

No marco do departamento, os profesores contemplarán a posibilidade de destinar as clases colectivas ó traballo de aspectos técnicos concretos como medida de recuperación.

2.6.6 PROBAS EXTRAORDINARIAS DE SETEMBRO

Os alumnos que suspenderan a convocatoria de xuño teñen dereito a un exame en setembro. Neste exame deberán presentar seis estudos e todas as obras de diferentes estilos do repertorio fixado a principio de curso (extraído da lista de obras orientativas correspondentes ó curso), mais un fragmento de lectura a vista acorde ó nivel do curso. O profesor decidirá cántos estudos e obras

interpretará o alumno, non podendo superar a proba os 45 minutos. As obras que o precisen deberán ser interpretadas con acompañamento de piano (o alumno aportará o pianista acompañante).

En caso de dúbida o alumno deberá consultar co seu profesor.

2.6.7. RECURSOS DIDÁCTICOS:

Técnica e estudos

FLESH	Escalas
C. LEQUIENN	Escalas
O. SEVCIK	Op. 1, 2, 8 e 9
SCHRADIECK	Mecanismo
D. ALARD	Vol. 2
D. ALARD	15 estudos caprichosos
KREUTZER	42 estudos
CAMPAGNOLI	41 caprichos
HOFFMEISTER	12 estudos
H. SITT	Praktische bratschenchule
H. SITT	12 estudos, vol. 2
A. MATZ	Intonationsstudien
L. FUCHS	15 estudos característicos para viola
VARIOS	Pasajes de repertorio orquestal,
Probespiel,	Schott.

Obras

TELEMAN	12 Fantasías
BENDA	Concerto en fa M
VANHAL	Concerto en do M
J. SCHUBERT	Concierto en Do M.
J.C. BACH	Concerto en do m
F.A.HOFFMEISTER	Concerto en Re M

F.A.HOFFMEISTER	Concerto en Si b M
A. STAMITZ	Concerto nº 3 en Sol M
A. STAMITZ	Concerto nº 2 en Fa M
K. STAMITZ	Concerto en Re M
D. von DITTERSDORF	Sonata en Mi b M
D. von DITTERSDORF	Andantino
D. von DITTERSDORF	Concerto en Fa M
ZELTER	Concerto en Mi b M
J.S. BACH	Suites nº 2 e 3 para viola sola
J.S. BACH	Concerto nº 6 Brandeburgo
GLAZUNOV	Elexía
HINDEMITH	Meditation
HINDEMITH	Trauermusik
FAURÉ	Elexía
M. BRUCH	Romanza
SCHUMANN	3 romanzas
SCHUMANN	Adagio & Allegro
G. JACOB	Variations
E. KREUZ	Sonata
R. CLARKE	Passacaglia
J. SIBELIUS	Rondó
L.A. LE BEAU	3 pezas op.26
E. BLOCH	Meditación e procesional
HUMMEL	Fantasía
HUMMEL	Sonata
BRITTEN	Elexía
BRITTEN	Reflections
E. CARTER	Elegy
ENESCO	Concertpiece
M. GLINKA	Sonata en re m
R. VAUGHAN WILLIAMS	Romance

X. MONTSALVATGE	Pregaria a Santiago
A. BUSCH	Suite para viola sola
R. LAMOTE DE GRIGNON	Scherzino
LL. BENEJAM	Sonata Moments Musicals
VITALI	Ciaccona en sol m

3. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

O alumnado do Conservatorio habitualmente está dentro dun nivel sociocultural e económico medio-alto, cunha gran capacidade de traballo dado que han de compaxinar os estudos de música cos do ensino obrigatorio. As motivacions para estudar no Conservatorio son distintas e poden variar conforme se suceden os cursos. Os motivos polos que se inician os estudos musicais poden ser: por iniciativa dos pais, por vocación, como actividade de entretenimento, por inercia dun grupo de amigos, etc. Polo tanto, temos un alumnado diferente en canto a motivacions, aptitudes, e ritmos de traballo, polo que será de vital importancia a atención á diversidade para adaptarse ás necesidades do alumnado e realizar unha acción educativa eficaz.

A vía para o tratamento da diversidade é a adaptación curricular: o conxunto de accións dirixidas a adecuar o currículo ás necesidades dun alumno ou grupo determinado. Dependendo das circunstancias que se presenten no aula, o profesor poderá plantexar as seguintes estratexias:

Adaptación do material didáctico

Variacións na metodoloxía, para adaptarlal as necesidades de cada alumno

Actividades de traballo diferenciadas. O profesor faría un análise dos contidos da materia e prepara actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.

Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.

Acelerar ou frenar o ritmo de introducción de novos contidos adaptándose individualmente ó alumno.

A adaptación de obxetivos e contidos terá que respetar nembargantes os

mínimos esixibles fixados na programación.

4. A CLASE COLECTIVA

A clase colectiva cumpre funcións educativas fundamentais, como son o desenvolvemento da personalidade, a socialización e a transmisión de saberes. Entre os obxectivos do grao elemental de música menciónase a capacidade de apreciar a importancia da música como linguaxe e medio de expresión dos pobos e das persoas e tamén de interpretar música en grupo, habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos e a adaptarse equilibradamente ó conxunto.

Dende o punto de vista psicolóxico, a clase colectiva serve para despertar unha motivación lúdica entre os alumnos. En xeral, é máis estimulante e divertida que a clase individual. Isto contribúe á socialización e ao crecemento persoal dos alumnos, que servirá para evitar inhibicións e desenvolver neles seguridade, autonomía e liberdade.

A clase colectiva cumpre algunhas funcións musicais puramente técnicas, derivadas da concentración. Ao facer música en grupo mellórase a capacidade de sincronización rítmica, así como a precisión na afinación.

Por último, a música fomenta o crecemento ético das persoas, posto que impón unhas normas de convivencia e comportamento. A clase colectiva debe estar vinculada ó traballo individual e debe integralo nun proxecto común, suxeito a unha disciplina de conxunto; esta disciplina consiste en respectar o silencio, escoitar os demais, intervir construtivamente no traballo de equipo e asumir a parte de responsabilidade que cada un ten no resultado final. Isto significa a adquisición duns hábitos, actitudes, valores e normas fundamentais para a actividade musical, pero tamén para o desenvolvemento de relacións harmoniosas cos demais e da capacidade de interpretar e resolver situacións ás que o alumno terá que enfrontarse na vida adulta.

Obxectivos

- Ser capaces de interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras

voces ou instrumentos e a adaptarse equilibradamente ó conxunto.

- Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.
- Aplicar e desenvolver a técnica individual no traballo en grupo.
- Valorar as normas que rexen a actividade de conxunto e a responsabilidade que se contrae nunha tarefa colectiva.
- Enriquecer a cultura musical a través dun repertorio específico que só pode executarse dentro dun grupo.
- Facer da práctica da música en grupo unha actividade habitual, organizada, grata e totalmente integrada no proceso de aprendizaxe do alumno.
- Inculcar respecto e aprecio polos valores propios do traballo colectivo, tanto nos seus aspectos sociais e organizativos como afectivos.
- Ampliar os coñecementos xerais do instrumento en calquera ámbito da música: historia do instrumento, a súa función en calquera formación na que participe, acústica do instrumento
- Introducir de xeito sinxelo a historia do instrumento, así como compositores que escribiron para el, autores de métodos, intérpretes importantes...
- Coñecer obras importantes e curiosidades do repertorio do instrumento a través da realización de audicións.
- Ler a primeira vista partituras de grupo sinxelas, con control da afinación e equilibrio sonoro.
- Realizar pequenas improvisacións.
- Ampliar o coñecemento doutros instrumentos

Contidos

- Interpretación de dúos, tríos, cuartetos ou outras formacións para interpretar en grupo.
- Audicións de concertos, sonatas, pezas etc.....comentadas para a iniciación ó mundo da música a dos instrumentos.
- Visionado de videos relativos ó instrumento, tanto de concertos coma da súa historia.

- Lectura á primeira vista de pequenas obras.
- Improvisar pequenos fragmentos de acordo co nivel de cada alumno e posteriormente tratar de harmonizalos para a súa interpretación en grupo, sempre de forma razoada e sinxela para a mellor comprensión do alumno.
- Posta en común das obras traballadas durante o curso.
- Adestramento da coordinación nas entradas e finais das obras, así como da consecución dos matices en grupo.
- Coñecemento en conxunto das características e posibilidades sonoras dun grupo de instrumentos e saber utilizalas dentro das exigencias dos niveis de grao elemental.
- Práctica dunha sensibilidade auditiva que permita a unión e conexión sonora de todo o grupo instrumental.
- Exercicios para estimular a capacidade de escoitar e tocar ó mesmo tempo, favorecendo a adaptación ó conxunto sonoro
- Actividades destinadas a fomentar a improvisación e a creatividade.
- Actividades de apoio o aprendizaje da lectura en outras claves ^a e ós demais aspectos do linguaxe musical.
- Apoio ó estudo de aspectos técnicos traballados na clase individual.
- Realización de audicións para familiarizar ó alumno coa situación de tocar en público.
- Asistencia a concertos e audicións doutros instrumentos.

Metodoloxía

Será activa e participativa. Estará baseada no contacto frecuente entre o profesor e os alumnos. Esta programación adaptaráse ó nivel dos alumnos e ó seu ritmo de traballo.

O repertorio a traballar será proposto polo profesor atendendo ó nivel do alumnado.

As clases colectivas non son de obrigada asistencia e polo tanto non ponderan na

calificación trimestral. Nembargantes, os profesores deste departamento consideran recomendable a asistencia ás mesmas e advirten que se o alumno decide que asistirá, debe comprometerse durante todo o curso escolar para non perxudicar o funcionamento do seu grupo.

5.PROCEDEMENTOS PARA A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO.

As reunións do departamento son o foro onde se realizará de forma permanente, a avaliación interna das estratexias metodolóxicas do departamento, valorando o grao de cumprimento da programación, os resultados académicos, os resultados artísticos etc. Todo iso, tendo en conta a idiosincrasia propia do instrumento, así como a individualidade de cada un dos alumnos: o seu grao de compromiso co estudo, facultades, talento, esforzo, interés no estudo do instrumento, etc.

Comentásense regularmente as audicións realizadas polos alumnos, os resultados globais de cada avaliación e calquera cuestión que os membros do departamento consideren oportuna. Trasladaranse á comisión de coordinación pedagóxica os puntos que os profesores estimen necesarios. Finalmente revisaranse as porcentaxes finais de aprobados e suspensos e unificando criterios para obter o optimo desenvolvemento musical, artístico e instrumental dos alumnos.

Por outra banda, dentro desta avaliación interna, terase en conta e de forma moi destacada, os medios físicos e humanos cos que conta o departamento: material impreso: partituras, libros de consulta, revistas especializadas, instrumentos e o seu estado (pianos de cola en número suficiente e aulas con dous pianos), mobiliario adecuado, orzamento para actividades, cursos, clases maxistras, dispoñibilidade de aulas para clases de apoio, número de profesores axeitado en relación coa demanda, cursos de formación específicos para o profesorado e flexibilidade para a súa reciclaxe, flexibilidade para a realización de proxectos artísticos por parte dos profesores etc ... En definitiva os medios básicos para

alcanzar un ensino profesional de calidade, e que permita aos profesores e alumnos levar a cabo, de forma real os obxectivos que a programación expón soamente de forma teórica.

6. DESENVOLVEMENTO E RESULTADOS DÁ PROGRAMACIÓN.

Ao longo do curso, nas reunións do departamento, os profesores revisarán de forma permanente o grao de cumprimento da programación así os resultados académicos dos alumnos, tendo en conta tanto os obxectivos e contidos propostos, como as características individuais de cada un dos alumnos: avaliación inicial, atención nas clases, tempo dedicado ao instrumento, condicións, talento, capacidades, etc.

Os profesores informarán aos alumnos e aos seus pais do grao de cumprimento dos mínimos esixidos, dos criterios cos que van ser avaliados e da súa evolución.

Así mesmo, tentarase manter un contacto continuo co resto dos departamentos para ter unha visión global do desenvolvemento de cada alumno.

7. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS PROGRAMADAS POLO DEPARTAMENTO.

Audicións, recitáis...

Ensaio con pianista acompañante.

Se procurará coordinar con centros de ensinanza infantil concertos didácticos no Conservatorio para dar a coñecer a viola ós máis cativos e fomentar así que sexa unha opción para os que queiran aprender música.

Asistencia a concertos, audicións...

As organizadas pola vicedirección do centro.

Intercambios con outros Conservatorios para a realización de Audicións.

8. PROBAS DE ACCESO AGAS O 1º CURSO DO GRAO ELEMENTAL.

8.1 ACCESO Ó 2º CURSO DO GRAO ELEMENTAL.

Interpretaránse dúas pezas a escoller de entre as seguintes (ou pezas de nivel similar):

Suzuki viola school vol.1 (Warner Bros. Publications), pezas da 8 á 12.

Waggon Wheels, K&H Colledge (Boosey & Hawkes), pezas 14, 16 e 19.

Para completar a proba, o tribunal proporá un fragmento de lectura a primeira vista.

Os aspirantes interpretarán as pezas ou obras con acompañamento de piano. O pianista será aportado polo aspirante.

Non será obrigatorio interpretar unha peza de memoria, pero sí se valorará positivamente.

As partituras serán orixinais, e aportaranse dúas copias para o tribunal.

Criterios de avaliación :

-Interpretar textos musicais, empregando correctamente dinámica, afinación, e fraseo axeitados ó seu contido.

- Amosar unha axeitada corrección postural na execución.

-Interpretar en público como solista e a ser posible de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación, de acordo cos criterios de estilo correspondentes.

8.2 ACCESO Ó 3º CURSO DO GRAO ELEMENTAL

Interpretaránse dúas pezas a escoller das seguintes (ou pezas de nivel similar):

Suzuki viola school vol.1 (Warner Bros. Publications), pezas 17 e 18

Suzuki viola school vol.2 (Warner Bros. Publications), pezas 3, 4 e 5.

Fast Forward, K&H Colledge (Boosey & Hawkes), pezas da 1 á 6.

Para completar a proba, o tribunal propondrá un fragmento de lectura a primeira vista.

Os aspirantes interpretarán as pezas ou obras con acompañamento de piano. O pianista será aportado polo aspirante.

Non será obrigatorio interpretar unha peza de memoria, pero si se valorará positivamente.

As partituras serán orixinais, e aportaranse dúas copias para o tribunal.

Criterios de avaliación :

- Interpretar textos musicais, empregando correctamente dinámica, afinación, e fraseo axeitados ó seu contido.
- Amosar unha axeitada corrección postural na execución.
- Interpretar en público como solista e a ser posible de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación, de acordo cos criterios de estilo correspondentes.

8.3 ACCESO Ó 4º CURSO DO GRAO ELEMENTAL

Interpretaránse dúas pezas a escoller das seguintes (ou pezas de nivel similar):

Suzuki viola school vol.2 (Warner Bros. Publications), pezas 8, 10,11 e 12.

Suzuki viola school vol.3 (Warner Bros. Publications), pezas 1 e 2.

Shooting Stars, K&H Colledge (Boosey & Haxkes) pezas da 1 á 8.

Para completar a proba, o tribunal propondrá un fragmento de lectura a primeira vista.

Os aspirantes interpretarán as pezas ou obras con acompañamento de piano. O pianista será aportado polo aspirante.

Non será obrigatorio interpretar unha peza de memoria, pero si se valorará positivamente.

As partituras serán orixinais, e aportaranse dúas copias para o tribunal.

Criterios de avaliación :

- Interpretar textos musicais, empregando correctamente dinámica, afinación, e fraseo axeitados ó seu contido.
- Amosar unha axeitada corrección postural na execución.
- Interpretar en público como solista e a ser posible de memoria, obras representativas do seu nivel no instrumento, con seguridade e control da situación, de acordo cos criterios de estilo correspondentes.

9.4 ACCESO Ó 1º CURSO DO GRAO PROFESIONAL:

Os aspirantes interpretarán tres pezas ou obras de diferentes estilos con acompañamento de piano. O pianista será aportado polo aspirante. Unha das pezas se interpretará de memoria. Se presentarán partituras orixinais, pero o alumno pode tocar con fotocopias dos seus orixinais, e se facilitará ó menos unha copia da partitura xeral (parte de piano) ó tribunal.

Listado orientativo de obras:

- de L'Alto Classique vol. B, Ed. Combre:
 - Romance – Beethoven
 - Une Larme – Moussorgsky
 - Serenade – Schubert
 - Rêverie – Schumann
 - Presto – Azaïs
 - Caprice – Marais
- de Mozart Miniatures for the Young Violist, Ed. Viola World:
 - Carefree Caprice
 - Mournful Menuet
 - Andante grazioso
- Concerto en Sol Maior – G.Ph. Telemann
 - 1º e 2º movementos, ou 2º e 3º movementos.
- de Chester Music for Viola, Ed. Chester Music:
 - Berceuse – Rebikoff

Barcarolle – Tchaikovsky

Chanson Triste – Tchaikovsky

- SUZUKI 3: pezas a partir da nº 3 (con cambios de posición)
- Concerto nº 2 de Seitz (1º movement)
- Concerto en Re M de O. Rieding
- Concertinetos 3 e 4 de Roche & Doury
- Concerto en Sol M de Kúchler

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

O alumno deberá interpretar as pezas da proba dando mostra dun nivel básico de dominio dos requisitos técnicos e musicais necesarios para unha correcta interpretación : postura corporal tónica e alineada, paso e distribución correcta do arco, afinación axustada, uso do vibrato e outros recursos técnicos básicos (cambios de posición, golpes de arco sinxelos), expresividade musical, conxunción co piano nas obras que o precisen (entradas, finais, ritardandos) e mostra de comprensión dos estilos musicais. Unha das pezas deberá ser interpretada de memoria.

9.5 ACCESO Ó 2º CURSO DO GRAO PROFESIONAL.

Os aspirantes interpretarán tres pezas ou obras de diferentes estilos con acompañamento de piano. O pianista será aportado polo aspirante. Unha das pezas se interpretará de memoria. Se presentarán partituras orixinais, pero o alumno pode tocar con fotocopias dos seus orixinais, e se facilitará ó menos unha copia da partitura xeral (parte de piano) ó tribunal.

Listado de pezas orientativas:

J.S. BACH : Suite nº 1 (orix. Cello) dous movementos contrastantes

M.MARAIS : La mariée (L'Alto Classique, vol. C)

G.P. TELEMANN : Concerto en Sol M

J.W. KALLIWODA : Nocturno nº 3

H. SITT : Album leaves [nº 1 - Moderato]

B. HUMMEL : Sonatina nº 1

I. ALBÉNIZ : Tango (L'Alto Classique, vol. C)

N. RIMSKY-KORSAKOV : Chanson Indoue (L'Alto Classique, vol. C)

A. RUBINSTEIN : Melodía (L'Alto Classique, vol. C)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

O alumno deberá interpretar as pezas da proba dando mostra dun nivel básico de dominio dos requisitos técnicos e musicais necesarios para unha correcta interpretación : postura corporal tónica e alineada, paso e distribución correcta do arco, afinación axustada, uso do vibrato e outros recursos técnicos básicos (cambios de posición, golpes de arco sinxelos), expresividade musical, conxunción co piano nas obras que o precisen (entradas, finais, ritardandos) e mostra de comprensión dos estilos musicais. Unha das pezas deberá ser interpretada de memoria.

9.6 ACCESO O 3º CURSO DO GRAO PROFESIONAL.

Os aspirantes interpretarán tres pezas ou obras de diferentes estilos con acompañamento de piano. O pianista será aportado polo aspirante. Unha das pezas se interpretará de memoria. Se presentarán partituras orixinais, pero o alumno pode tocar con fotocopias dos seus orixinais, e se facilitará ó menos unha copia da partitura xeral (parte de piano) ó tribunal.

Listado de pezas orientativas:

J.S. BACH : Suite nº 1 (orix. Cello) Preludio

MARCELLO : Sonata en Mi m

J.S. BACH : Suite nº 1 (orix. Cello) Allemande e courante

H. SITT : Album leaves [nº 2]

WIENIAWSKI : Reverie

ROSEMARY-SILVERSTEIN : Elexía

BEETHOVEN : Romanza en sol M

TELEMANN : Concerto en Sol M

H. ECCLES : Sonata

Criterios de avaliación

O alumno deberá interpretar as pezas da proba dando mostra dun nivel básico de dominio dos requisitos técnicos e musicais necesarios para unha correcta interpretación : postura corporal tónica e alineada, paso e distribución correcta do arco, afinación axustada, uso do vibrato e outros recursos técnicos básicos (cambios de posición, golpes de arco sinxelos), expresividade musical, conxunción co piano nas obras que o precisen (entradas, finais, ritardandos) e mostra de comprensión dos estilos musicais. Unha das pezas deberá ser interpretada de memoria.

9.7 ACCESO Ó 4º CURSO DO GRAO PROFESIONAL.

Os aspirantes interpretarán tres pezas ou obras de diferentes estilos con acompañamento de piano. O pianista será aportado polo aspirante. Unha das pezas se interpretará de memoria. Se presentarán partituras orixinais, pero o alumno pode tocar con fotocopias dos seus orixinais, e se facilitará ó menos unha copia da partitura xeral (parte de piano) ó tribunal.

Listado de obras orientativas:

J.S. BACH : Suite nº 1 (orix. Cello) Sarabande e gigue

C.P.E. BACH : Sonata

J.W. KALLIWODA : Nocturno nº 2

H. SITT : Album leaves [nº 6]

RACHMANINOFF : Vocalise

Criterios de avaliación

O alumno deberá interpretar as pezas da proba dando mostra dun nivel básico de dominio dos requisitos técnicos e musicais necesarios para unha correcta interpretación : postura corporal tónica e alineada, paso e distribución correcta do arco, afinación axustada, uso do vibrato e outros recursos técnicos básicos

(cambios de posición, golpes de arco sinxelos), expresividade musical, conxunción co piano nas obras que o precisen (entradas, finais, ritardandos) e mostra de comprensión dos estilos musicais. Unha das pezas deberá ser interpretada de memoria.

9.8 ACCESO Ó 5º CURSO DO GRAO PROFESIONAL

Os aspirantes interpretarán tres pezas ou obras de diferentes estilos con acompañamento de piano. O pianista será aportado polo aspirante. Unha das pezas se interpretará de memoria. Se presentarán partituras orixinais, pero o alumno pode tocar con fotocopias dos seus orixinais, e se facilitará ó menos unha copia da partitura xeral (parte de piano) ó tribunal.

Listado de obras orientativas:

J.S. BACH : Suite nº 2 [Preludio]

HAENDEL : Concerto en Si m

J.S. BACH : Suite nº 2 [Allemande e courante]

P. HINDEMITH : Meditación

GLAZUNOV : Elexía

BLOCH :Meditation e Proccesional

Criterios de avaliación

O alumno deberá interpretar as pezas da proba dando mostra dun nivel básico de dominio dos requisitos técnicos e musicais necesarios para unha correcta interpretación : postura corporal tónica e alineada, paso e distribución correcta do arco, afinación axustada, uso do vibrato e outros recursos técnicos básicos (cambios de posición, golpes de arco sinxelos), expresividade musical, conxunción co piano nas obras que o precisen (entradas, finais, ritardandos) e mostra de comprensión dos estilos musicais. Unha das pezas deberá ser interpretada de memoria.

9.9 ACCESO Ó 6º CURSO DO GRAO PROFESIONAL.

Os aspirantes interpretarán tres pezas ou obras de diferentes estilos con acompañamento de piano. O pianista será aportado polo aspirante. Unha das pezas se interpretará de memoria. Se presentarán partituras orixinais, pero o alumno pode tocar con fotocopias dos seus orixinais, e se facilitará ó menos unha copia da partitura xeral (parte de piano) ó tribunal.

Listado de obras orientativas:

J.S. BACH : Suite nº 2 [Sarabande e gigue]

J.C. BACH : Concerto en do m

J.S. BACH : Suite nº 3 [Preludio]

B. HUMMEL : Fantasía

G. BENDA : Concerto

VANHAL : Concerto

FAURÉ : Elexía

P. HINDEMITH : Trauermusik

M. BRUCH : Romanza

Criterios de avaliación

O alumno deberá interpretar as pezas da proba dando mostra dun nivel básico de dominio dos requisitos técnicos e musicais necesarios para unha correcta interpretación : postura corporal tónica e alineada, paso e distribución correcta do arco, afinación axustada, uso do vibrato e outros recursos técnicos básicos (cambios de posición, golpes de arco sinxelos), expresividade musical, conxunción co piano nas obras que o precisen (entradas, finais, ritardandos) e mostra de comprensión dos estilos musicais. Unha das pezas deberá ser interpretada de memoria.

10. PREMIO FIN DO GRAO PROFESIONAL.

1.- Disposicións xerais para a proba de concesión de Premio.

Interpretaranse dúas obras, escollendo unha de cada un dos dous grupos

propostos,.

E obrigado o acompañamento en todas as obras que así o precisen.

Valorarase a interpretación de memoria.

2 Listado de obras para a proba de concesión de Premio.

Suite nº3, J. S. Bach

Suite nº2, J.S. Bach

Concerto de Hofmeister

Concerto de Stamitz

Concerto de Schubert

Sonata de Glinka

Fantasía de Hummel

3. Criterios de avaliación:

Valorarase a posta en escena e a profesionalidade do aspirante nas formas.

O aspirante deberá demostrar un nivel de suficiencia e unha execución brillante con respecto á calidade que presupón a alta calificación que dá acceso a esta proba.